

”Den bör man inte missa” – konsthösten full av nyheter

Charlotte Gyllenhammar, "kastad/cast", installationsvy på Galerie Forsblom.

Clemens Poellinger guidar: Stockholms bästa gallerier överraskar med en riktigt stark upptakt nu när höstsäsongen börjar. Flera av Sveriges främsta konstnärer presenterar nya verk, men det finns även utrymme för debutanter.

Redan under vernissagekvällen var det fullt av röda prickar på verkslistan till Ludvig Helins (född 1988) första separatutställning på Galleri Andersson/Sandström på Hudiksvallsgatan 6. Det kan vara verkens påtagliga skönhet som säljer. Hans icke föreställande målningar påminner lite om Emil Noldes växelspel mellan mörka, jordiga färger och uppflammande varma toner. Trots att målningarna är helt abstrakta anas den närhet till naturen och en skirhet som uppskattas av en svensk publik.

Samtliga gallerier i klustret i Vasastan visar nya utställningar där man återigen kan slås av hur starkt representerat måleriet är.

Ludvig Helin, "Tinsel". Foto: Per-Erik Adamsson

Linnea Rygaard har i sin utställning "Up where we belong" på Cecilia Hillström Gallery låtit var och en av sina stora kvadratiska målningar låna sin titel från en kärleksslåt. På håll skapar hennes labyrintiska lek med perspektiv, speglingar och symmetri en hisnande djupverkan. Går man nära syns hantverket bakom det till synes strikta måleriet. Då flyter färgen samman lite, ofta med nyanser på gränsen till det lätt äckliga, men alltid estetiskt kittlande. Man hittar ett färgstänk här och anar en inte helt rak linje där, vilket skapar en intressant balansgång mellan disciplin och spontanitet.

Linnea Rygaard, Never gonna give you up. Foto: Cecilia Hillström Gallery

En nykomling i kvarteret runt Hudiksvallsgatan är Berg Gallery som öppnar med Simon Anund, en konstnär och formgivare med förkärlek för betong som material. Utställningens titel "Matter and decay" kan ses som en hyllning till brutalistisk arkitektur. Anunds skulpturer med former som utgår från – numera rivna – byggnader som uppfördes åren kring 1970 är helt fascinerande.

Simon Anund, "Matter and decay". Foto: SvD

Ariana Kajfes visar "Circambulations", en väl sammanhållen utställning med både nya och lite äldre verk på Susanne Pettersson Gallery. Temat slås an direkt i entrén med en installation som ritar cirklar i sanden och varierar i olika tekniker, såväl på papper som i skulpturer, genom gallerirummen. Däremot känns det inte som att Kajfes går i cirklar som utställningens titel antyder, utan snarare följer en rak linje i sitt konstnärliga utforskande av existensen.

Ann Edholm, "The green of the distant meadows", Installationsvy på Galerie Nordenhake Foto: Carl Henrik Tillberg

Riktigt allvarligt blir anslaget i Ann Edholms utställning på Galerie Nordenhake. Edholm tar avstamp i Georges Didi-Hubermans kända fotografier inifrån Auschwitz, även i dikter av Tadeusz Borowski och Paul Celan. Hennes ikonografi med de vassa geometriska formerna känns igen direkt, med den förändringen att det svarta intill de vassa färgstarka trekantformerna på sina ställen blivit transparent, nästan som ett flimmer. I verket "Auschwitz Sol nr 8" tycker jag mig se utställningens titel manifesterad: "The green of the distant meadows" – något, naturen kanske, skymtar mellan ett obevekligt och slutgiltigt galler.

Charlotte Gyllenhammar, "Cast/kastad". Foto: Galerie Forsblom

Raskt över till Östermalm där Galerie Forsblom på Karlavägen i en stor satsning visar skulptur, fotografi och film av Charlotte Gyllenhammar i samtliga lokaler. "Cast/kastad" är titeln som anspelar på såväl ordets engelska betydelse av en gjutning som den svenska av att kasta något. Titeln får sin förklaring i en film där en kvinna blir gjuten på ett våldsamt sätt. Dansaren och koreografen Virpi Pahkinen sitter på en stol medan konstnären och assistenter kastar gips på henne tills hon helt täckts av materialet.

Själva gjutformen och resultatet, en både drottninglik och monstuös kvinnofigur, visas i en storskalig installation mot bakgrund av en sammetsgobeläng föreställande en vagt hotfull byggnad. Det är en utställning man inte bör missa.

Jacob Dahlgren, "Not and or 25". Foto: Carl Kleiner

I galleri Andréhn-Schiptjenkos nya lokaler på Linnégatan, använder sig Jakob Dahlgren av överblivet arbetsmaterial i sin utställning "Not and or". Det är, om inte annat, en praktik i hållbarhetens och resurssnålhetens tecken som också tar sig uttryck i konstnärens klädsel – randiga tröjor som bärs i decennier. De nya verken, "skulpturala målningar" av material som plywood, plast och aluminium liknar på håll konkret konst från modernismens guldålder. Men medan konkretisterna ansträngde sig för att inte avbilda "verkligheten" är Dahlgrens verk fyllda av vardagliga material. Verkligare blir det inte. Inte konkretare heller – hos Dahlgren ligger humorn alltid nära.

Cecilia Ömalm, "Le grand bleu", cyanotypi. Foto: Cecilia Ömalm

Parallellt med galleriöppningarna förändras och vidgas Stockholms konstscen. Utmed Birger Jarlsgatan från Stureplan till Nybroplan har restaurangkoncernen Svenska Brassierier ett alltmer ambitiöst konstprogram med flera utställningar varje säsong. Sammantaget visas är det mycket ny svensk konst som visas på Taverna Brillo, Sturehof och Riche. Just nu kombinerar Cecilia Ömalm på Riche i sviten "Formulae" ett urval vackra blå verk. Samtliga är cyanotypier eller blåtryck, en tidig fotografisk metod som avspeglar konstnärens intresse för alkemi. Bilderna är både tillverkade från stora glasnegativ och skapade genom att lägga föremål och fragment direkt på det ljuskänsliga papperet.

Konstgallerier som nämns i texten

Berg Gallery, Hälsingegatan 43

Galleri Andersson/Sandström, Hudiksvallsgatan 6

Andréhn-Schiptjenko, Linnégatan 31

Cecililia Hillström Gallery, Hudiksvallsgatan 8

Galerie Forsblom, Karlavägen 9

Galerie Nordenhake, Hudiksvallsgatan 8

Susanne Pettersson Gallery, Gävlegatan 6

Clemens Poellinger